

Deum. Et idem etiam habetur per Glossam (6) super illud, *In cymbalis bene sonantibus, &c.*

Et ideo secundum aliquos dicendum, quod etiam odoratus, & auditus erunt ibi in actu; sed gustus non erit in actu, in quo immutetur ab aliquo cibo, vel potu sumpto, ut patet ex dictis: nisi forte dicatur, quod erit gustus in actu (7) per immutationem linguæ ab aliqua humiditate adjuncta.

Ad primum ergo dicendum, quod qualitates quas tactus percipit, sunt illæ ex quibus constituitur animalis corpus: unde per qualitates tangibiles corpus animalis secundum statum presentem natum est immutari immutatione naturali, & spiritali ab objecto tactus: & ideo tactus dicitur maxime materialis inter alios sensus, quia habet plus de materiali immutatione adjunctum. Non tamen immutatio materialis se habet ad actum sentiendi, qui perficitur spiritali immutatione, nisi per accidens: & ideo in corporibus gloriosis, a quibus impassibilitas excludit naturalem immutationem, erit immutatio a qualitatibus tangibilibus spiritalis tantum, sicut & in corpore Adæ fuit, quod nec ignis urere, nec gladius scindere potuisset, & tamen horum sensum habuisset.

Ad secundum dicendum, quod gustus, secundum quod est sensus alimenti, non erit in actu; si tamen erit, secundum quod est iudicium saporum, hoc esse poterit forte secundum modum prædictum.

Ad tertium dicendum, quod quidam posuerunt, quod odor nihil aliud est quam quedam fumalis evaporatio. Sed hæc positio non potest esse vera: quod patet ex hoc quod vultures currunt ex odore percepto ad cadaver ex locis remotissimis: nec esset possibile quod evaporatio aliqua pertingeret a cadavere ad tam remota loca, etiam si totum resolveretur in vaporem, & præcipue cum sensibilia in equali distantia ad quamlibet partem immutent: unde odor immutat medium quandoque, & instrumentum sentiendi spiritali immutatione sine aliqua evaporatione pertingente ad organum; sed quod aliqua evaporatio requiratur, hoc est quia odor in corporibus est humiditate aspersus: unde oportet resolutionem fieri ad hoc quod percipiatur. Sed in corporibus gloriosis erit odor in ultima sua perfectione, nullo modo per humidum suppressis: unde immutabit spiritali immutatione, sicut odor fumalis evaporationis facit; & sensus odoratus in Sanctis, quia nulla humiditate impediatur, cognoscat non solum excellentias odorum, sicut nunc in nobis contingit propter nimiam cerebri humiditatem, sed etiam minimas odorum differentias.

Ad quartum dicendum, quod erit in patria sans vocalis; quamvis quidam aliter dicant, quod sola immutatione spiritali organum auditus immutabitur in beatis: nec erit propter disciplinam, qua scientiam acquirat, sed propter perfectionem sensus, & delectationem. Quomodo autem vox ibi formari poterit, in II. Lib. dist. 11. quæst. 11. art. 1. ad 5. dictum est.

Ad quintum dicendum, quod intensio luminis non impedit receptionem spiritualem speciei coloris, dummodo maneat in natura diaphani; sicut patet quod quantumcumque illuminatur aer, potest esse medium in visu; & quanto est magis illuminatus, tanto per ipsum clarius aliquid videtur, nisi sit defectus ex debilitate visus. Quod autem in speculo supposito directe radio solis non appareat species corporis oppositi, non est propter hoc quod impediatur re-

ceptio, sed propter hoc quod impeditur reverberatio: oportet enim ad hoc quod forma in speculo appareat, quod fiat quedam reverberatio ad aliquod corpus obscurum; & ideo plumbum vitro adiungitur in speculo: hæc autem obscuritas radiis solis repellit: unde non potest apparere species aliqua in speculo. Claritas autem corporis gloriosi non aufert diaphanitatem a pupilla, quia gloria non tollit naturam: unde magnitudo claritatis in pupilla magis faciet ad acumen visus quam ad eius defectum.

Ad sextum dicendum, quod quanto sensus est perfectior, tanto ex minori immutatione tacta potest objectum suum percipere. Quanto autem sub minori angulo visus a visibili immutatur, tanto minor immutatio est: & inde est quod visus perfectior magis a remoto aliquid videre potest quam visus debilior, quia quanto a remotiori videtur, sub minori angulo videtur. Et quia visus corporis gloriosi erit perfectissimus, ex parvissima immutatione poterit videre; unde sub angulo multo minori videre poterit, quam modo possit, & per consequens multo magis a remoto.

ARTICULUS II.

Utrum subtilitas sit proprietas corporis gloriosi.

IV. contra Gent. cap. xvi.

1. Ad secundum sic proceditur. Videtur quod subtilitas non sit proprietas corporis gloriosi. Proprietas enim gloriæ excedit proprietatem naturæ, sicut claritas gloriæ claritatem solis, quæ est maxima in natura. Si ergo subtilitas est proprietas corporis gloriosi, videtur quod corpus gloriosum futurum sit subtilius omni quod est in natura; & ita erit venus, aereque subtilius; quod est hæresis a Gregorio in Constantinopolitana urbe damnata, ut ipse narrat in XIV. Lib. Moralium, cap. xxxix, vel xxxi.

2. Præterea. Sicut caliditas, & frigiditas sunt quedam qualitates simplicium corporum, scilicet elementorum; ita & subtilitas. Sed calor, & aliæ qualitates elementorum non intenduntur in corporibus gloriosis magis quam nunc, immo magis ad medium reducuntur. Ergo nec subtilitas in eis erit major quam nunc sit.

3. Præterea. Subtilitas in corporibus invenitur propter parvitatem materiæ: unde corpora quæ habent minus de materia sub equalibus dimensionibus, dicimus magis subtilia, ut ignem aere, & aerem aqua, & aquam terra. Sed tantum de materia erit in corporibus gloriosis quantum nunc est, nec dimensiones erunt maiores, ut ex supra dictis patet. Ergo non erunt magis subtilia quam modo sint.

Sed contra est quod dicitur I. Corinth. xv. 44. *Seminat corpus animale, surget corpus spirituale*, id est spiritui simile. Sed subtilitas spiritus excedit omnem subtilitatem corporis. Ergo corpora gloriosa erunt subtilissima.

Præterea. Corpora quanto sunt subtiliora, tanto nobiliora. Sed corpora gloriosa sunt nobilissima. Ergo erunt subtilissima.

QUÆSTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod ratione huius subtilitatis

(6) Nicolai ex ms. super illud II. Esdræ: *In cymbalis, & psalteriis, & cytharis*. Supplementum vero quæst. lxxxii. art. 4. in corp. *In canticis, & cymbalis*. (7) Al. per intentionem.

competat corpori quod sit simul in eodem loco cum alio corpore non glorioso. Quia, ut dicitur Philipp. III. 21. *reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ secundum operationem virtutis suæ, quæ etiam possit subjicere sibi omnia*. Sed corpus Christi potuit simul esse cum alio corpore in eodem loco, ut patet per hoc quod intravit post resurrectionem ad discipulos januis clausis, ut dicitur Joan. xx. Ergo & corpora gloriosa ratione subtilitatis poterunt esse cum aliis corporibus non gloriosis in eodem loco.

2. Præterea. Corpora gloriosa erunt nobiliora omnibus aliis corporibus. Sed quedam corpora nunc ratione suæ nobilitatis possunt simul esse cum aliis corporibus, scilicet radii solares. Ergo multo fortius hoc conveniet corporibus gloriosis.

3. Præterea. Corpus celeste non potest dividi, ad minus quantum ad substantiam sphaerarum: unde dicitur Job xxxvi. 1. *quod cœli velut ære solidissimi fusi sunt*. Si ergo corpus gloriosum non potest ratione subtilitatis esse simul cum alio corpore in eodem loco, nunquam ad cœlum empyreum ascendere poterit; quod est erroneum.

4. Præterea. Corpus quod non potest esse simul cum alio corpore, potest ex alterius obstaculo impediri in motu suo, vel etiam includi. Sed hæc non possunt contingere corporibus gloriosis. Ergo possunt simul esse in eodem loco cum aliis corporibus.

5. Præterea. Sicut se habet punctus ad punctum, ita linea ad lineam, & superficies ad superficiem, & corpus ad corpus. Sed duo puncta possunt esse simul, ut patet quando duæ lineæ se tangunt; & similiter duæ lineæ in contactu duarum superficierum; & duæ superficies in contactu duorum corporum: quia contingunt quorum ultima sunt simul, ut patet VI. Physic. text. 1. Ergo non est contra naturam corporis, quin possit esse cum alio corpore in eodem loco. Sed quidquid nobilitatis natura corporis patitur, totum corpori glorioso præstabitur. Ergo corpus gloriosum ex suæ subtilitatis proprietate habebit quod possit esse simul cum alio corpore in eodem loco.

Sed contra est quod Boetius dicit in Libro de Trin. cap. 1. *In numero differentiam varietas accidentium facit: nam tres homines neque genere, neque specie, sed suis accidentibus distant. Nam si vel animo cuncta ab his accidentibus separamus, tamen locus est cunctis diversus, quem unum fingere nullo modo possumus*. Ergo si ponatur duo corpora esse in uno loco, erunt unum corpus numero.

Præterea. Corpora gloriosa majorem convenientiam habebunt cum loco quam spiritus angelici. Sed spiritus angelici, ut quidam dicunt, non possunt distinguere numero, nisi essent in diversis locis: & propter hoc ponunt, quod necesse est eos esse in loco, & quod ante mundum creati non potuerunt. Ergo multo magis debent dicere, quod duo corpora qualiacumque non possunt simul esse in eodem loco.

QUÆSTIUNCULA III.

1. Ulterius. Videtur quod nec etiam per miraculum fieri possit quod duo corpora sint in eodem loco. Non enim potest fieri per miraculum quod duo corpora sint simul duo, & unum: quia hoc esset facere contradictoria esse simul. Sed si ponatur duo corpora esse simul, sequeretur illa duo corpora esse unum. Ergo non est possibile hoc per miraculum fieri. Probatio mediæ. Sint duo corpora in eodem loco, quorum unum dicatur A, & aliud B. Aut ergo dimensiones A erunt eadem cum dimensionibus loci, aut

In IV. Sent. Tom. V.

alia. Si alia, ergo erunt aliquæ dimensiones separatae; quod non potest poni, quia dimensiones quæ sunt inter terminos loci, non sunt in aliquo subjecto, nisi sint in corpore locato. Si autem sunt eadem, ergo eadem ratione dimensiones B erunt eadem cum dimensionibus loci. Sed quæcumque uni & eidem sunt eadem, sibi invicem sunt eadem. Ergo dimensiones A, & B sunt eadem. Sed duorum corporum non possunt esse eadem dimensiones, sicut nec eadem albedo. Ergo A & B sunt unum corpus: & erant duo: Ergo sunt simul unum, & duo.

2. Præterea. Contra communes animi conceptiones non potest aliquid miraculose fieri, ut scilicet pars non sit minor toto: quia contraria communibus conceptionibus directe contradictionem includunt. Similiter nec conclusiones geometricæ quæ a communibus conceptionibus intallibiles deducuntur, sicut quod triangulus non habeat tres angulos æquales duobus rektis. Similiter nec aliquid potest fieri in linea contra definitionem lineæ: quia separare diffinitionem a diffinito est ponere duo contradictoria esse simul. Sed duo corpora esse in eodem loco est contra conclusiones Geometriæ, & contra diffinitionem lineæ. Ergo non potest per miraculum fieri. Probatio mediæ. Conclusio est Geometriæ, quod duo circuli non tangent se nisi in puncto. Si autem duo corpora circularia essent in eodem loco, duo circuli designati in eis se tangerent secundum totum. Similiter etiam est contra diffinitionem lineæ quod infra duo puncta sit plusquam una linea rektæ; quod contingeret, si duo corpora essent in eodem loco, quia infra duo puncta signata in diversis superficiebus loci essent duæ lineæ rektæ duorum corporum locarorum.

3. Præterea. Hoc non videtur posse fieri per miraculum, quod corpus inclusum in alio corpore non sit in loco: quia sic haberet locum communem, & non proprium; quod non potest esse. Sed hoc sequeretur, si duo corpora essent in eodem loco. Ergo hoc non potest fieri per miraculum. Probatio mediæ. Sint duo corpora in eodem loco, quorum unum secundum quamlibet dimensionem sit majus alio: corpus minor erit inclusum corpore majore, & locus corporis majoris erit locus ejus communis, locum autem proprium non habebit, quia non erit aliqua superficies corporis actu signata, quæ contineat ipsam, quod est de ratione loci. Ergo non habebit locum proprium.

4. Præterea. Locus proportionaliter respondet locato. Sed nunquam potest per miraculum fieri quod idem corpus sit simul in diversis locis, nisi per aliquam conversionem; sicut accidit in sacramento altaris. Ergo nullo modo potest per miraculum fieri quod duo corpora sint simul in eodem loco.

Sed contra est quod beata Virgo filium suum miraculose peperit. Sed in illo partu oportuit duo corpora esse simul in eodem loco: quia corpus pueri exiens claustra pudoris non fregit. Ergo potest miraculose fieri quod duo corpora sint in eodem loco.

Præterea. Hoc idem potest ostendi per hoc quod Dominus ad discipulos intravit januis clausis: Joannis xx.

QUÆSTIUNCULA IV.

1. Ulterius. Videtur quod corpus gloriosum possit esse cum alio glorioso in eodem loco. Quia ubi est major subtilitas, ibi est minor resistentia. Si ergo corpus gloriosum est subtilius quam non gloriosum, minus resistet corpori glorioso; & ita si corpus gloriosum poterit esse cum non glorioso corpore in eodem

Ef

dem

